

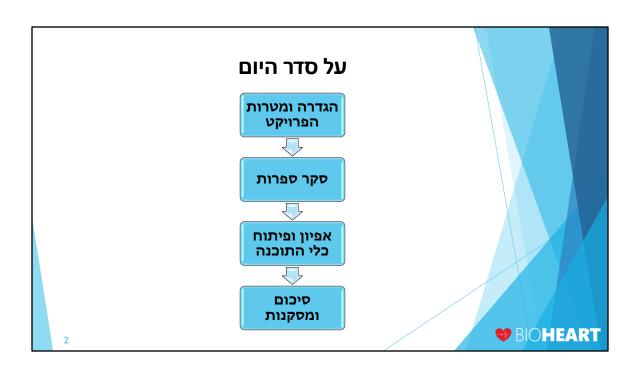
2021-01-033 אפיון ופיתוח מערכת לניתוח אותות קצב לב

Design and Development of a software for analyzing heart rate signals

צוות הפרויקט: נעם שניאור וספיר קורן

הנחיה אקדמית: ד"ר אבינועם בורובסקי ודנה רידל

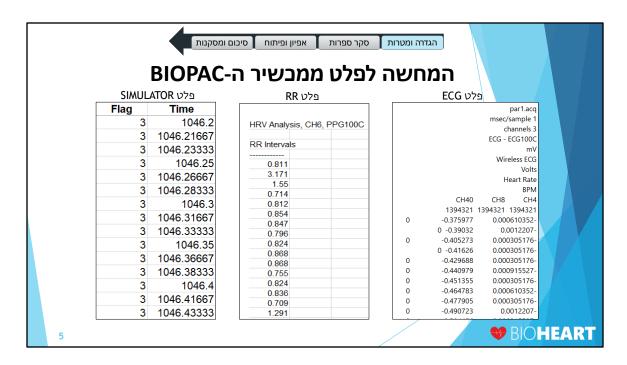

- . במחלקה להנדסת תעשייה וניהול מתבצעים ניסויים בסימולטור נהיגה על רכב חצי אוטונומי
  - בניסויים שמטרתם לנתר קצב לב בזמן נהיגה, מחברים את הנבדק למכשיר שנקרא ביופק.

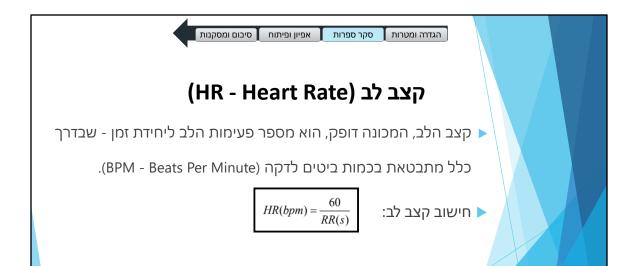

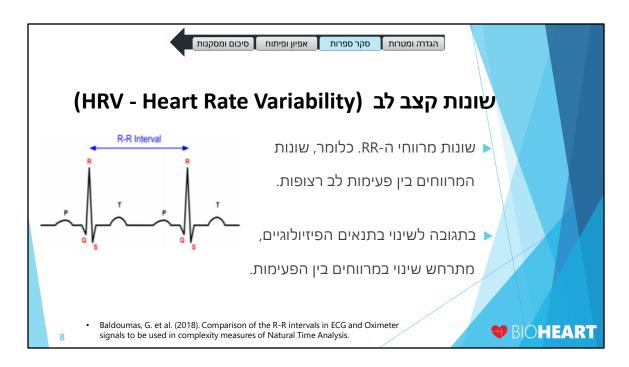
מימין זה פלט ECG שמראה את קצב הלב בכל אלפית שניה, במרכז זה קובץ של r-r שמציג את המרווחים בין כל 2 פסגות עוקבות של פעימות הלב, ומשמאל זה פלט הסימולטור שמציג עבור כל נקודת זמן את מספר תרחיש הנהיגה.

כיום מתבצע עיבוד ידני והתאמה של הנתונים מהסימולטור ומהאק"ג עבור כל נבדק בנפרד ויש המון דאטה לכל נבדק, לכן לוקח לחוקרים הרבה זמן להכין לניתוח את הקבצים הגולמיים ולהפיק מהם ממצאים.

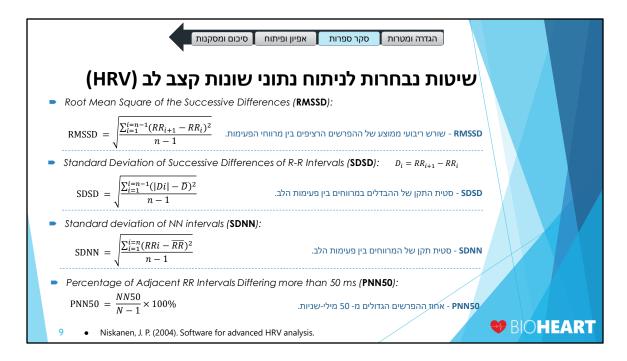

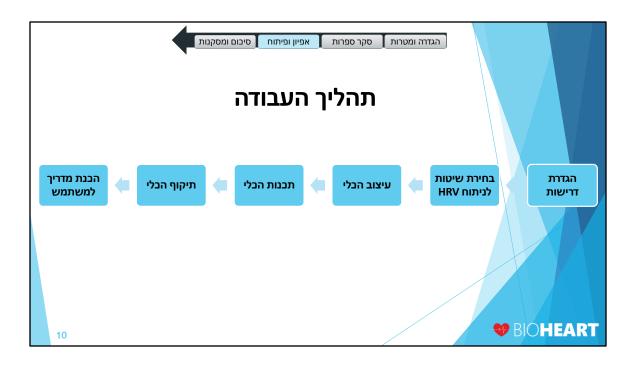
BIOHEART

בתגובה לשינוי בתנאים הפיזיולוגיים מתרחש שינוי במרווחי הזמן בין פעימות הלב כאשר במצבי לחץ/עומס שונות קצב לב יורדת. ובמצבי רגיעה ומנוחה השונות עולה.

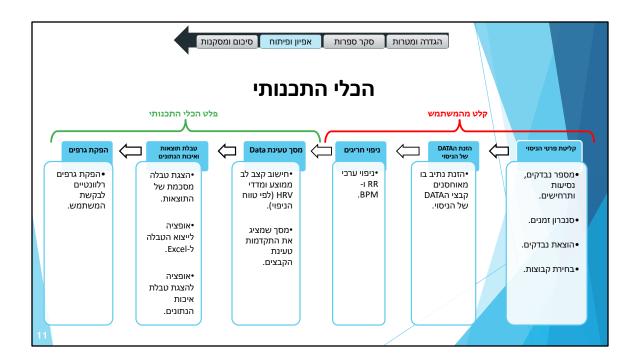
בספרות קיימות הרבה שיטות לניתוח שונות קצב הלב, ובכל מחקר מוצגת שיטה אחת או
יותר מתוכן. למיטב ידיעתנו, לא בוצעה השוואה ישירה בין השיטות ואין בספרות הסבר
על איזו שיטה עדיפה לאיזה מקרה, ולכן בחרנו לחשב בתוכנה את שונות קצב הלב לפי
השיטות הכי מקובלות, והשארנו לכל חוקר את הבחירה באיזו שיטה להשתמש בניתוחים
שלו.

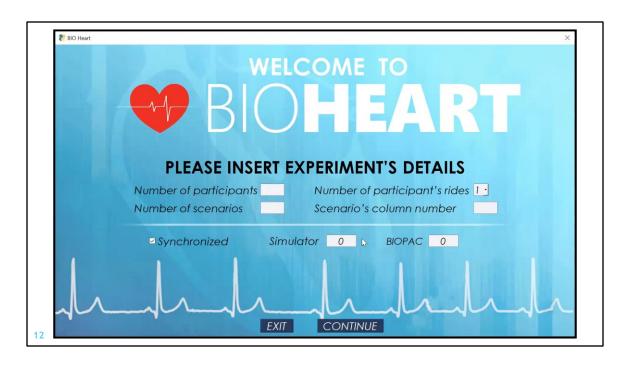

הקושי העיקרי -מתכננות מערכת גנרית לניסויים ובפועל לא עושות ניסוי, בעצמנו לכן שיחה עם מספר אנשים שביצעו ניסוי בסימולטור שמדד אק"ג והגדרנו דרישות.

התייעצנו עם מהנדס תוכנה בנוגע לתכנון הקוד והממשק הגרפי כך שהתוכנה תהיה גנרית ככל שניתן.

בספרות קיימות מספר פלטפורמות מבוססות לניתוח HRV- לאחר מחקר מעמיק של כמה מהן, הגענו למסקנה שתכנות בשפת פייתון יניב את התוצאות הטובות ביותר בזכות הפונקציונליות הרבה שפייתון מאפשרת בעת שימוש בממשק גרפי, והזמינות הגבוהה של מגוון ספריות קוד פתוח.

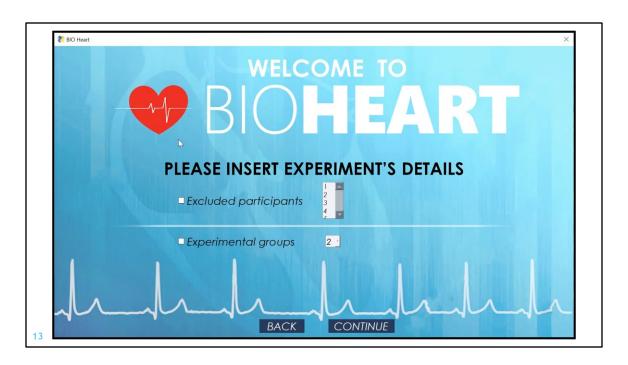

מסך ראשי גנרי שיתאים לכלל הניסויים המתבצעים במעבדה. המשתמש מתבקש להזין את פרטי הניסוי:

- מספר נבדקים
- מספר נסיעות שמבצע כל נבדק בניסוי
  - מספר התרחישים בכל נסיעה
- ומספר העמודה מקובץ הסימולטור שבה מופיעים התרחישים.

בגלל שלא תמיד מפעילים בניסוי את הסימולטור ואת מכשיר הביופק באותו זמן, נתנו כאן אפשרות להוריד מספר מסוים של שניות בשביל לסנכרן בין הזמנים שנמדדו. בדיקת קלט- במידה ואחד השדות נותר ריק, מוצגת הודעה למשתמש למלא את כל השדות, אחרת לא ניתן להמשיך.

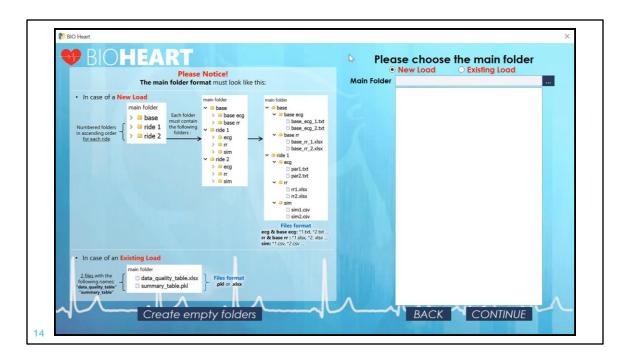

ניתן להוציא נבדקים שהייתה בעיה במהלך ההרצה שלהם ועורך הניסוי לא ירצה לכלול אותם בניתוח התוצאות. בצורה כזאת כל נבדק נשמר במספרו הסידורי ואנו מאפשרות שיהיו קבצים חסרים בתיקיות הניסוי. במקרה הזה הורדנו את נבדקים 1 עד 7.

ניתנת גם אופציה לחלק את הנבדקים לקבוצות, ולבסוף להציג את ההבדלים בין הקבוצות בגרפים.

בלחיצה על הכפתור - נפתחות קבוצות לבחירת נבדקים, במקרה הזה שתי קבוצות.

מקרה קצה - אסור להשאיר קבוצה ריקה וחייב לבחור את כל המשתתפים בקבוצות.

מסך בו בוחרים את התיקייה הראשית,

המשתמש יכול לבחור בין 2 אפשרויות. או שמדובר בניסוי חדש וטעינתו בפעם הראשונה, או שמדובר בטעינה חוזרת של ניסוי.

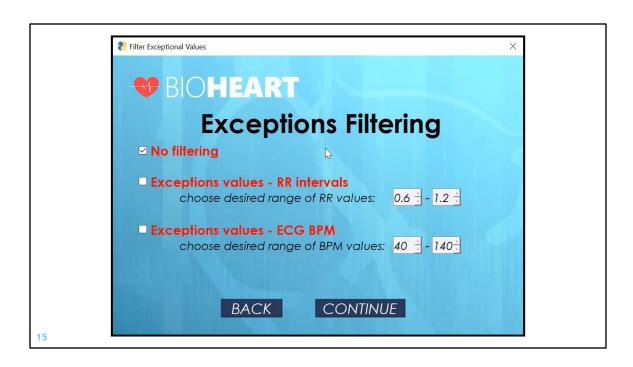
לאחר שבוחרים תיקיה אפשר לראות את התכולה שלה,

ומשמאל אפשר לראות את הפורמט הנדרש ואפשר לבדוק את עצמנו שזה תואם לפורמט. קבצי הניסוי הגולמיים מורכבים מ: base – קבצים שמטרתם להוות בסיס להשוואה - בדרך כלל מודדים אק"ג מספר דקות בזמן מנוחה.

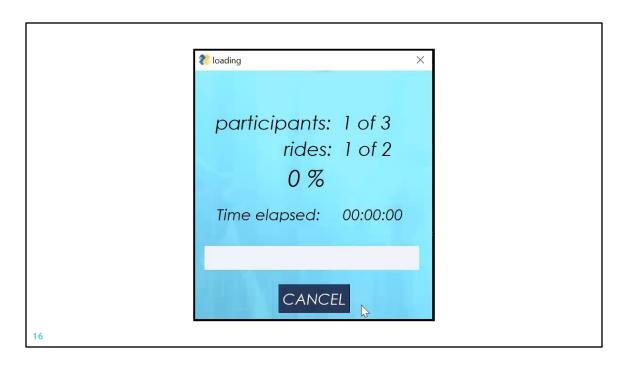
ולכל **נסיעה** יש תיקייה נפרדת ובכל תיקייה יש את קבצי ה**אק"ג** בעזרתם מחשבים קצב לב ממוצע, קבצי ה- **RR** בעזרתם מחשבים את שונות קצב הלב, וקבצי **הסימולטור** שבהם מאוחסנים זמני התרחישים והם הגורם המקשר בין כל הקבצים.

חשוב לציין שהפורמט לא מצריך מהמשתמש מאמץ גדול, ניתנת אופציה לקבוע נתיב בו התוכנה תייצר תיקיות לפי הפורמט (בהתאם לכמות הנסיעות שהוכנסו כקלט) והמשתמש רק יצטרך למלא בתיקיות את הקבצים.

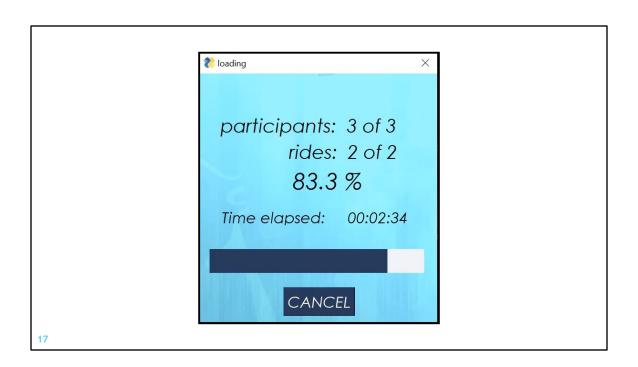
המערכת שלנו שומרת באופן אוטומטי את הטבלאות בתור קבצים דחוסים מסוג פיקל שנטענים במהירות ולא ניתן לשנות את התוכן שלהם. מעבר לכך התוכנה מקבלת את הטבלאות גם כקבצי אקסל, אותם ניתן לערוך (למשל למחוק שורות של תרחיש שנמצא לא תקין). כך אפשר לבצע טעינה חוזרת במועד מאוחר יותר, לדלג על שלב העיבוד הארוך ולהפיק גרפים.

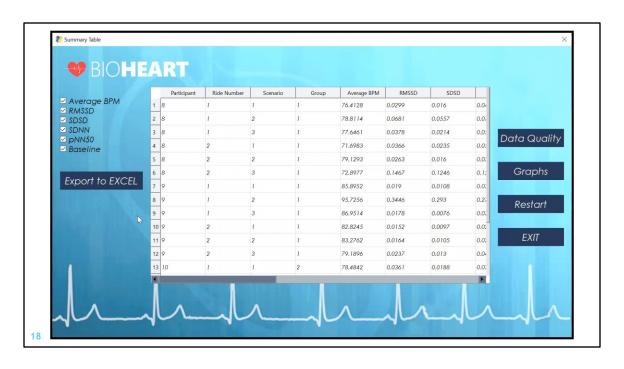

הערכים הדיפולטיביים הם הערכים המקובלים לניפוי מהספרות והמשתמש יכול לבחור טווח ערכים כרצונו.

<u>תכנות מקבילי</u> - כדי להציג ולעדכן את מסך הטעינה ולבצע עיבוד לנתונים בו זמנית. זמן הטעינה תלוי בגודל הקבצים של אותו ניסוי ובמעבד של המחשב עליו רצה התוכנה.

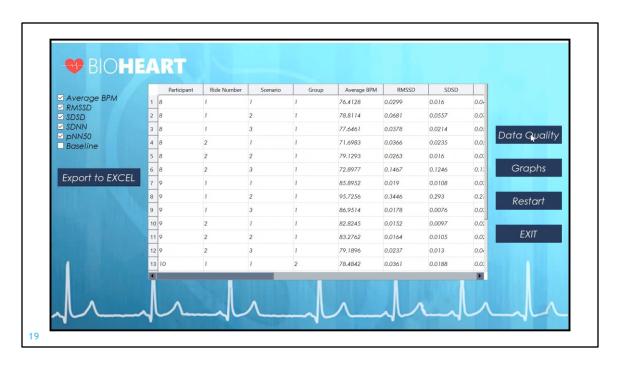

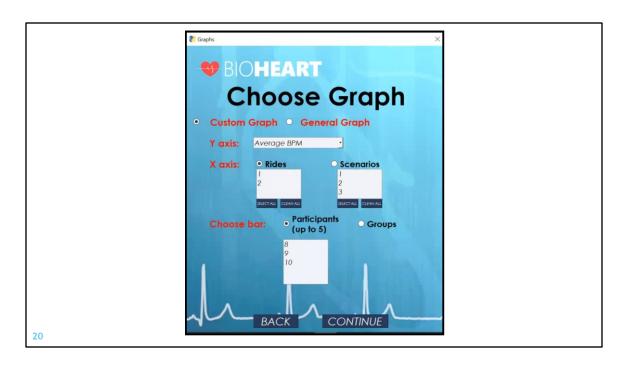
כל רשומה מבטאת תרחיש בנסיעה מסוימת עבור נבדק מסוים. נותו לבסוב את עמודות במדדות בכלווננוות לאותו חודב. ולווצא את בגובלב

ניתן לבחור את עמודות המדדים הרלוונטיים לאותו חוקר, ולייצא את הטבלה לאקסל עם אותן עמודות שנבחרו לייצוא.

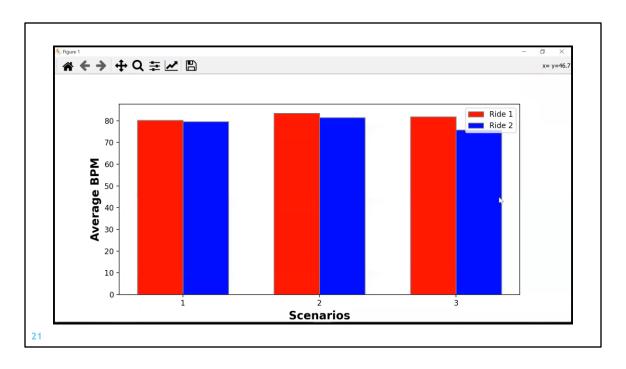
ומכאן אנחנו מאפשרות צפייה במדדי איכות הנתונים, והתבוננות בתוצאות בצורה וויזואלית באמצעות גרפים.

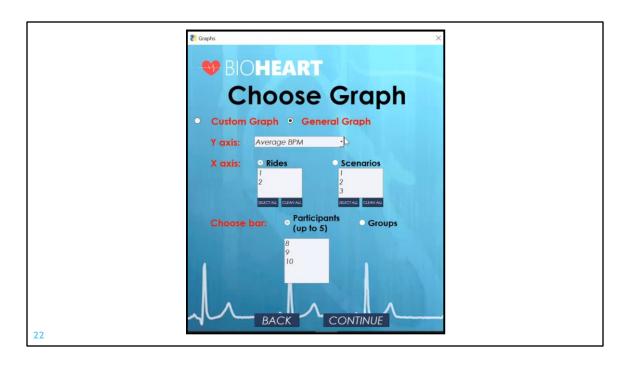
כמו בכל תוכנה סטטיסטית חשוב לראות את מדדי איכות הנתונים עבור כל רשומה בטבלת התוצאות.

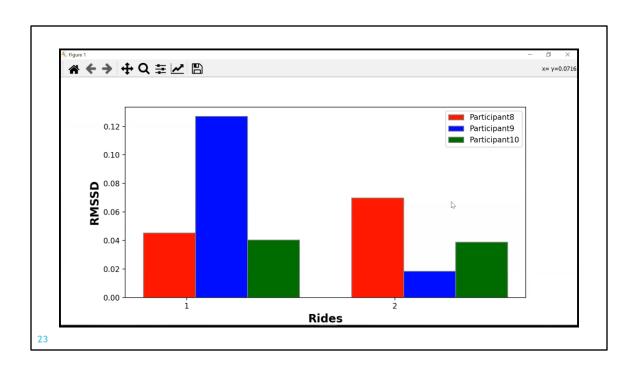
יצרנו מסך גרפים גנרי שבו אפשר לבחור גרף כללי או גרף מותאם אישית. בגרף הכללי אפשר לבחור רק את ציר ה-Y

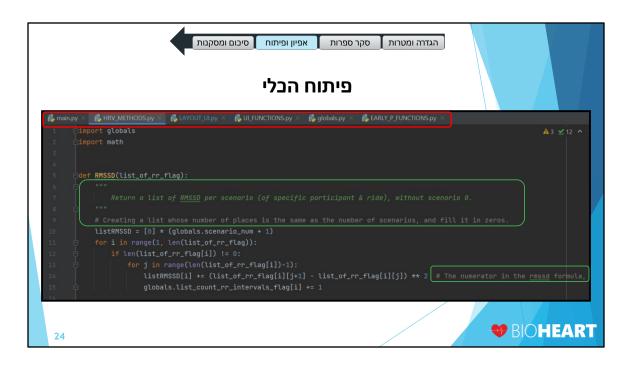

~~בגרף הכללי אפשר לבחור רק את ציר ה-Y~~ומוצגים בו כל התרחישים וכל הנסיעות עבור כל הנבדקים.

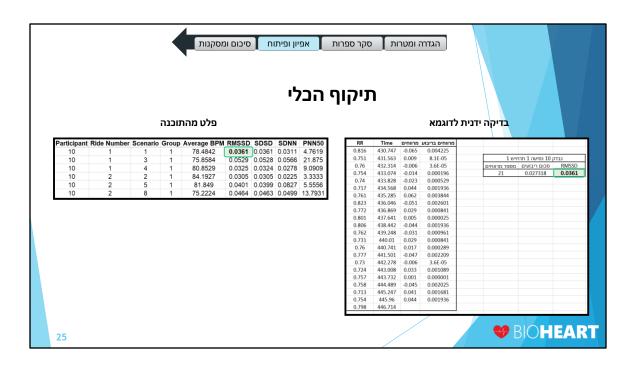

בגרף מותאם אישית ניתן לבחור עד 5 נבדקים או להשוות בין קבוצות, יש אפשרות לבחור כאן גם את ציר הX וגם את ציר הY, וכמובן קיימת אופציה לפלטר את מספר התרחישים, הנסיעות והנבדקים.

רואים כאן איך הצעדים שנקטנו - למשל מודולריות, תיעוד הקוד וחלוקה לקבצים - זה מה שיאפשר להמשיך ולפתח את הכלי בעתיד

הכלי תוקף באמצעות ניתוח ידני של שני ניסויים שבוצעו במחלקה. ניתחנו ידנית את הקבצים והשוונו את הניתוח הידני אל מול התוצאות מהתוכנה שלנו.

לסיכום, הכרנו את התחום הפיזיולוגי והתמודדנו עם DATA מורכב.

לצורך מימוש הכלי למדנו עצמאית לתכנת בשפת פייתון ובנוסף בכדי לעבוד בצוות בצורה יעילה למדנו להשתמש ב<u>גיט</u>.

יצרנו ועיצבנו כלי גנרי וידידותי למשתמש המורכב ממספר מסכים מסונכרנים ביניהם והשתמשנו בתכנות מקבילי.

הטמעת הכלי החדש בעבודתם העתידית של חוקרים במעבדה יאפשר להם - גם אם אין להם ידע קודם בתכנות - להפיק בקלות ובמהירות מידע מעובד לגבי מצבם הרגשי של נבדקים על-בסיס נתוני מערכת ה-BIOPAC.

תודות

ד"ר אבינועם בורובסקי וגברת דנה רידל, על הנחיה ותמיכה לאורך הפרויקט

פרופסור ליאור פינק, על הכוונה במהלך הסמינרים

27

thank you!

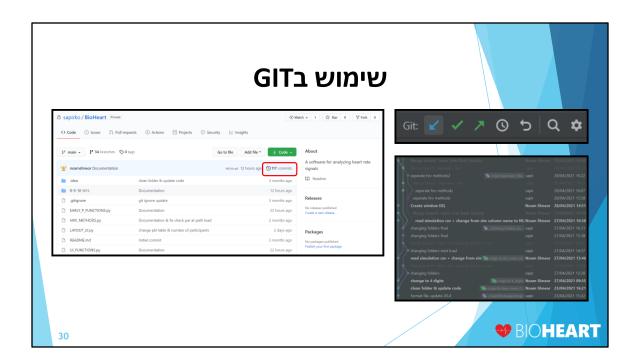

מדדי איכות הנתונים

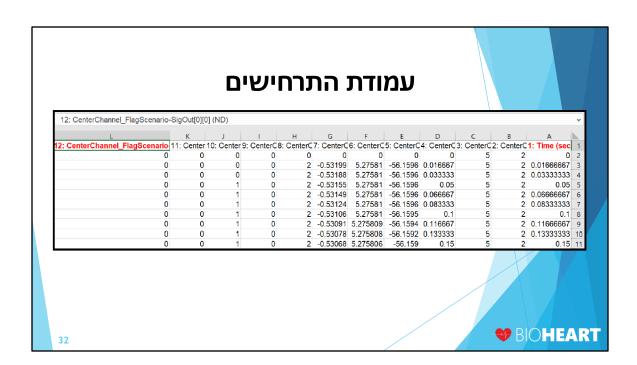
Participant	Ride Number	Scenario	Group	Start time (sec)	End time (sec)	Duration (sec)	Total numb	Number of	): % Comp	BPM(ecg): Minimum value	BPM(ecg) : Maximum value
8	1	2	1	141.7167	163.8667	22.15	22150	0	100	57.0342	103.806
8	1	3	1	248.85	264.2667	15.4167	15417	0	100	66.8151	85.3485
8	1	8	1	310.0333	339.8833	29.85	29850	0	100	68.5714	83.1025
8	2	1	1	425.0167	442.25	17.2333	17234	0	100	64.0342	80.3213
8	2	4	1	283	292.0333	9.0333	9034	0	100	75.5668	82.6446
8	2	5	1	605.4	630.1167	24.7167	24717	0	100	60.8519	84.0336
9	1	2	2	141.5833	163.75	22.1667	22167	0	100	79.1557	93.0233
9	1	5	2	388.6	414.15	25.55	25551	0	100	58.2524	180.18
9	1	8	2	211.95	227.55	15.6	15601	0	100	80.8625	93.6037
9	2	1	2	344.2833	363.25	18.9667	18967	0	100	75.5668	86.7052
9	2	3	2	158.5667	183.9667	25.4	25400	0	100	77.1208	89.0208
0	2	4	2	710 1167	710 6333	9.5166	9517	0	100	73 8007	85 502

SOMEART

29

סנכרון

<u>דוגמא</u>: הורדת 5 שניות מקובץ הסימולטור

1. קובץ מקורי

G	F	E	D	C	В	Α	
7: CenterC	6: CenterC	5: CenterC	4: CenterC	3: CenterC	2: CenterC	1: Time (se	1
0	0	0	0	8	2	. 0	2
-0.532	5.27581	-56.1596	0.016667	8	2	0.016667	3
-0.53186	5.27581	-56.1596	0.033333	8	2	0.033333	4
-0.53158	5.27581	-56.1596	0.05	8	2	0.05	5
-0.53146	5.27581	-56.1596	0.066667	8	2	0.066667	6
-0.53129	5.27581	-56.1596	0.083333	8	2	0.083333	7
-0.53108	5.27581	-56.1595	0.1	8	2	0.1	8

3. הקובץ לאחר ההסרה

	7: CenterC	6: CenterC	5: CenterC	4: CenterC	CenterC	2: CenterC	1: Time (se	1
	-0.53081	5.283443	-45.246	5	8	2	5	2
	-0.5308	5.283928	-45.1619	5.016667	8	2	5.016667	3
	-0.5308	5.284418	-45.0775	5.033333	8	2	5.033333	4
	-0.53079	5.284911	-44.9926	5.05	8	2	5.05	5
	-0.53079	5.285408	-44.9073	5.066667	8	2	5.066667	6
١	-0.53079	5.285908	-44.8216	5.083333	8	2	5.083333	7
	-0.53079	5.286412	-44.7354	5.1	8	2	5.1	8

2. הסרה של 60*5 שורות

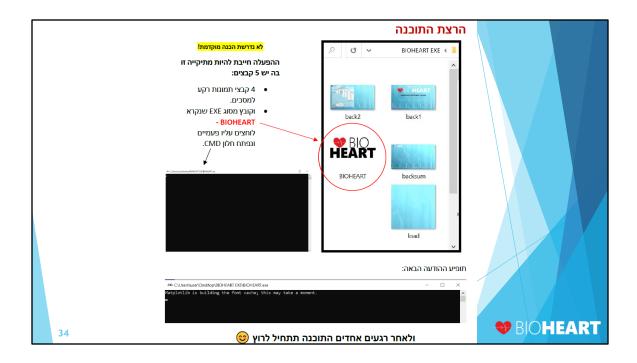
-0.53086	5.279253	-45.9831	4.85	8	2	4.85	293
-0.53086	5.279703	-45.9029	4.866667	8	2	4.866667	294
-0.53085	5.280156	-45.8223	4.883333	8	2	4.883333	295
-0.53084	5.280613	-45.7413	4.9	8	2	4.9	296
-0.53083	5.281075	-45.6598	4.916667	8	2	4.916667	297
-0.53083	5.28154	-45.5779	4.933333	8	2	4.933333	298
-0.53082	5.28201	-45.4955	4.95	8	2	4.95	299
-0.53082	5.282484	-45.4128	4.966667	8	2	4.966667	300
-0.53081	5.282961	-45.3296	4.983333	8	2	4.983333	301
-0.53081	5.283443	-45.246	5	8	2	300R x 16	384C

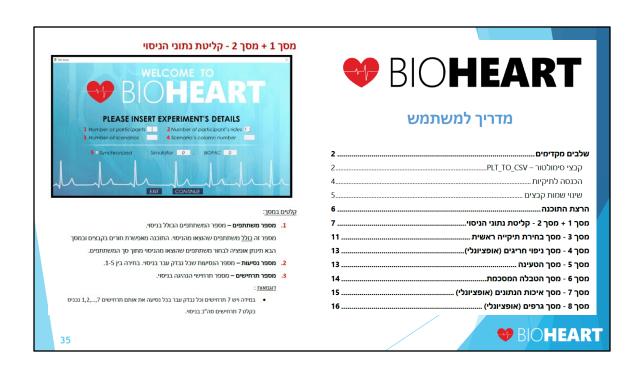
4. החסרה של 5 שניות מהשורות שנשארו

Н	G	F	E	D	C	В	Α	.
7: CenterC	6: CenterC	5: CenterC	4: CenterC	3: CenterC	2: CenterC	1: Time (se	1: Time (se	1
-0.53081	5.283443	-45.246	5	8	2	0	5	2
-0.5308	5.283928	-45.1619	5.016667	8	2	0.016667	5.016667	3
-0.5308	5.284418	-45.0775	5.033333	8	2	0.033333	5.033333	4
-0.53079	5.284911	-44.9926	5.05	8	2	0.05	5.05	5
-0.53079	5.285408	-44.9073	5.066667	8	2	0.066667	5.066667	6
-0.53079	5.285908	-44.8216	5.083333	8	2	0.083333	5.083333	7
-0.53079	5.286412	-44.7354	5.1	8	2	0.1	5.1	8

33

איך נראה המדריך למשתמש?

ניתן לראות כאן את ראשי הפרקים במדריך הכתוב ודוגמא להסבר על המסך הראשון

